

בחינות גמר- נוער קיץ תשס"ו

מבחן בעברית

שאלון מספר 22001 (711) מסלול תעשייתי

לנבחן שלום רב,

קרא בעיון את כל ההוראות לפני תחילת עבודתך.

בשאלון שלפניך 4 חלקים :

חלק א'-חיבור

6 נושאים. יש לבחור נושא אחד ולכתוב, במחברת, חיבור בהיקף של $1\frac{1}{2}$ עד 2 עמודים
- בהתאם להנחיות הכתובות בגוף הבחינה. 30 נקודות

חלק ב' – קטע הכולל ביטויים

ענה על 10 מתוך 11 שאלות : ענה בגוף השאלון. 25 נקודות

חלק ג' – 4 קטעים מתוך תכנית החובה

בחר 2 קטעים וענה על השאלות שלאחריהם. ענה בגוף השאלון. 25 נקודות

חלק ד' – קטע לא מוכר.

קרא את הקטע בעיון וענה על השאלות שאחרי – ענה בגוף השאלון
סה"כ 100 נקודות 20 נקודות

לתשומת לבך!!!

ההנחיות לנבחנים בשאלון זה מכוונות לנבחנים ולנבחנות כאחד.

בתחילת הבחינה :

א. בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה על כריכת המחברת

ב. רשום את מספר מחברתך במשבצת משמאל

עם סיום הבחינה :

הכנס את שאלון הבחינה לתוך כריכת המחברת.

מסור את השאלון ואת המחברת לידי המשגיח/ה.

לרשותך 3 שעות

מס' מחברת

הנה 3 חה !

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם שאלון זה או חלק ממנו ללא רשות
המחלקה לבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

חלק א': חיבור עברי (30 נקודות)

לפניך שישה נושאים. בחר אחד וכתוב במחברת הבחינה חיבור בהיקף של עמוד וחצי עד שני עמודים. אין צורך להעתיק את הנושא למחברת, יש צורך רק לציין את מספר הנושא.

נושא מס' 1: ריבוי מפלגות במדינת ישראל

שיטת הבחירות בישראל, נתונה לויכוח מאז הקמת מדינה, מכיוון ששיטת הבחירות היחסיות מעודדת את ריבוי המפלגות.

כתוב חיבור ובו הצג את תופעת ריבוי המפלגות, דון ביתרונות ובחסרונות של תופעה זו והבע את עמדתך בנושא.

נושא מס' 2: מצבם האמיתי של אישים מפורסמים – לדווח או להסתיר?

הדיווח המפורט בתקשורת, על מצבו הבריאותי של ראש-ממשלת ישראל, מר אריאל שרון, העלה את השאלה – האם נכון לדווח על פרטי מחלת דמות ציבורית. כתוב חיבור ודון בשאלה האם יש מקום לדווח מפורט על מצב החולה, בגלל זכות הציבור לדעת, או האם יש להסתיר את מצבו האמיתי, בגלל הפגיעה בצנעת הפרט. כתוב נימוקים בעד ונגד והבע דעתך.

נושא מס' 3: חלום שלי

"לכל אדם תיבה נסתרת בחדרי הלב, חלום ישן נושן".
כתוב חיבור וספר על חלום שהיית רוצה להגשים.
בחיבורך אתה יכול לכתוב על שאיפה מציאותית אותה ברצונך להגשים, או על חלום דמיוני.

נושא מס' 4: התנדבות ותרומה לחברה

"לא פעם הייתי אומר במן הומור כזה- יא אללה חבל שאני לא חי בתקופת הקמת המדינה כשלא היו מספיק אמצעים, שלא היה כסף, אבל אנשים תרמו באמת". (מתוך: "לא היו לי חברים").
כתוב חיבור על חשיבות ההתנדבות והתרומה לחברה.
האם לדעתך יש קשר בין מצב כלכלי של המדינה ושל הפרט, לבין תרומה והתנדבות? נמק.

נושא מס' 5: מצב האישה בישראל

מצב הנשים בישראל בשנת 2000

שיעור השתתפות הנשים בכוח העבודה – 48%

שיעור השתתפות הגברים בעבודה – 60.7%

השכר הממוצע של נשים שכירות – 5.015 שקל

השכר הממוצע של גברים שכירים – 8.147 שקל

(מתוך: "מצב הנשים בישראל")

כתוב חיבור והצג את מצב האישה בישראל.

פרט את הגורמים למצב זה. בחיבורך הסתמך על הנתונים הנ"ל ועל נתונים נוספים אותם למדת במהלך שנת הלימודים. הצע דרכים לשיפור המצב.

נושא מס' 6: מסירות נפש

"... באותו ערב הוריד את מכשיר המורס ושידר את מה שראו עיניו על הגבול... תודות למידע שסיפק, נערכה ישראל לבלום את תוכניות הסורים". (מתוך: "סיפורו של מרגל").

כתוב חיבור ותאר בו את מסירותו ותרומתו של המרגל אלי כהן, למדינת ישראל. בחיבורך התייחס לתכונות בהן ניחן מרגל, (אומץ, תושיה וכו'), חובתה של המדינה כלפי מרגל ועוד.

חלק ב' (25 נקודות) ניבים וביטויים

לפניך קטע הכולל ביטויים. קרא אותו והשב על 10 מתוך 11 השאלות שאחריו.
הקף בעיגול, על גבי טופס השאלון, את התשובה הנכונה ביותר.

"אני מורה בכיתה י"ב 1. לקראת ישיבת המורים המסכמת ביקשה מנהלת ביה"ס לקבל ממני חוות דעת והערכה על תלמידי.

לאחר הרהורים והתלבטויות העליתי על הכתב את דעתי על תלמידי היקרים.

שי, נחבא את הכלים ולכן חבריו מעטים, על שירה – המשמשת דוגמא לאחרים נאמר: נאה דורש נאה מקיים, רויטל – תלמידה מצטיינת והיא כמעין המתגבר.

משה – כולם מבקשים את עזרתו בהכנת שיעורים, כי הוא איש אשכולות. כאשר כתבו את הביטוי קנקן חדש מלא ישן, התכוונו לנועה, שתמיד מוכנה לתרום מידיעותיה.

על עידית נאמר אחד בלב אחד בפה וכתוצאה מכך, התעוררו אצלה בעיות חברתיות בכיתה.

לאחר כל המשברים ששמעון עבר הוא ממש שבר כלי, אבל עוד לא אבדה תקוותו. רחל – היא טלית שכולה תכלת ופשוט נעים להמצא בחברתה.

לעומתה עמית הוא איש ריב ומדון. כפי שראיתם בכיתתי יש תלמידים מכל גווני הקשת. השתדלתי לתת הערכה אמיתית בלי איפה ואיפה. אני מקווה שקלעתי למטרה".

1. הביטוי "נחבא אל הכלים" - פרושו:

- א. משחק במחבואים
- ב. אדם צנוע, ביישן, עניו
- ג. אדם האוהב סדר בין הכלים
- ד. מסתיר דברים

2. הביטוי "נאה דורש נאה מקיים" - פרושו:

- א. אדם המבצע בעצמו את מה שמטיף לזולת, אדם אמין
- ב. אדם נאה ומטופח
- ג. אדם המבצע הכל בצורה נאה
- ד. אדם הדורש מהזולת מה שאינו דורש מעצמו

3. הביטוי "כמעין המתגבר" - פרושו:

- א. מעיין בו המים רבים
- ב. כינוי לאדם המתגבר על קשיו
- ג. שוכח כל מה שלמד
- ד. כינוי לתלמיד חכם ויצירתי

4. הביטוי "איש אשכולות" - פרושו:

- א. רב כשרונות, משכיל, חכם
- ב. בעל כרמים רבים
- ג. אדם בעל מכולות
- ד. כינוי לאיש עשיר

5. הביטוי "קנקן חדש מלא ישן" - פרושו:

- א. אדם שהחל עבודה חדשה
- ב. אדם האוסף חפצים ישנים
- ג. אדם צעיר המלא חכמה ודעת
- ד. קנקן בו שומרים יין ישן

6. הביטוי "אחד בפה אחד בלב" - פרושו:

- א. אדם המרבה לדבר
- ב. מי שאינו אומר את אשר חושב, אדם צבוע
- ג. אדם רגיש במיוחד
- ד. אדם המשלב רגש ומחשבה

7. הביטוי "שבר כלי" - פרושו:

- א. כלי המורכב מחלקים
- ב. כינוי לאספן חלקי כלים
- ג. אדם העוסק בארכיאולוגיה
- ד. אדם במצב משבר וחולשה

8. הביטוי "אבדה תקוותו" - פרושו:

- א. הלך לאיבוד
- ב. אפסו סיכוי, מיואש
- ג. איבד דבר בעל ערך רב
- ד. קיווה זמן רב

9. הביטוי "טלית שכולה תכלת" - פרושו:

- א. אדם ללא רבב
- ב. טלית עם פסי תכלת
- ג. אדם השובש טלית הצבועה בתכלת
- ד. כינוי לאדם דתי

10. הביטוי "איש ריב ומדון" - פרושו:

- א. אדם המתרחק מריב
- ב. כינוי לעברייך
- ג. אדם שמרבה לריב
- ד. אדם המנצח במריבות

11. הביטוי "איפה ואיפה" - פרושו:

- א. כלי מדידה
- ב. יחס של אפליה
- ג. שם של מערכון
- ד. יחס של כבוד

חלק ג - (25 נקודות)

לפניך ארבעה קטעים ואחריהם שאלות. בחר שני קטעים בלבד וענה על השאלות שאחריהם.
ענה וסמן בגוף השאלון.

קטע 1

"בימים ההם, בחברה שבה הגברים היו בעלי הכוח, הייעוד של האשה בחברה, היה להנשא, להקים משפחה ולבלות את שארית חייה בטיפול בבעלה ובילדיה.

זכויות בסיסיות כגון: הזכות להצביע בבחירות, חופש העיסוק, הזכות להיבחר למשרות ציבוריות וזכויות נוספות רבות לא ניתנו לנשים עד לפני זמן לא רב.

כיום תפיסות אלו עוברות תהליכי שינוי, ומעמדן של הנשים בחברה השתנה ללא הכר בשנים האחרונות".

(מתוך: "הטובות לטייס").

1. על פי הקטע, תפקיד האשה בעבר היה:

- א. לעסוק בפוליטיקה
- ב. לעסוק בהוראה
- ג. לעסוק בטיפול המשפחה
- ד. לדאוג לפרנסת המשפחה.

2. לאשה אסור היה בעבר:

- א. להצביע בבחירות
- ב. לעסוק במקצוע
- ג. להיבחר למשרה ציבורית
- ד. כל התשובות נכונות.

3. על פי האמור בקטע, תפקיד בעל כוח ועמדה שייך רק:

- א. לאשה עשירה בעלת מעמד בחברה
- ב. לאשה משכילה ונשואה
- ג. לגברים בחברה
- ד. לאשה רווקה

4. האם חל שינוי במעמדן של הנשים בימים אלה? הבע דעתך והבא שתי דוגמאות לכך.

קטע 2

"כשעה וחצי דיבר משה – לעיתים בשקט, כמעט בלחש ופעמים בהתרגשות בולטת לעין, בהרמת קול, כמעט בצעקה.

האזנתי לדבריו מרותק. אם בהתחלה חששתי מעוד סיפור שגרתי, לעוס, בלתי מעניין – הרי חיש קל נמוגו חששותי. ניכר היה במשה שהקדיש מחשבה רבה כדי לנתח ולהבין את אשר עבר עליו – ואת הניתוח ביצע בקור רוח ובאומץ לב נדיר...

... סך הכל – כחמש שעות הקלטה, בהן נפרש סיפור של לבטים, חשבונות נפש וייסורים בדרך מן הצד האפל של החיים אל צידם האופטימי יותר. סיפור עצוב אך מעורר תקווה.

(מתוך: "לא היו לי חברים").

1. המספר מתאר בקטע את משה כבחור:

- א. פחדן
- ב. אמיץ
- ג. רגיל
- ד. לא חכם

2. לדברי המספר, סיפורו של משה הוא:

- א. סיפור רגיל ששומעים בכל יום
- ב. סיפור מרתק
- ג. אגדה שלא היתה ולא נבראה
- ד. סיפור שמח

3. פרוש המילה נמוגו (שורה 3):

- א. במהירות
- ב. נעלמו
- ג. גברו
- ד. הנאה

4. בקטע נאמר: "סיפור עצוב אך מעורר תקווה" (שורה 7). הסבר מדוע סיפורו של משה בוסקילה הוא גם עצוב וגם מעורר תקווה.

קטע 3

"לטענת פרופ שילוני, לא היה כל צורך בפלישה יבשתית גדולה כדי להכניע את יפן. עצם תכנון הפלישה היה גילוי של חוסר תבונה, אומר שילוני. לא היה צורך להכניע את יפן – היא כבר הפסידה במלחמה, וכולם ביפן ידעו את זה. מה שהיה חשוב ליפנים באותו שלב היה לצאת מהמפלה עם קצת כבוד. יפן כבר הייתה מוכנה לכניעה ללא תנאי כפי שדרשה ארצות הברית. התנאי של היפנים היה שמירה על המבנה הפוליטי של המדינה ובמיוחד על מעמדו של הקיסר".

(מתוך: "פשע מלחמה בהיסח הדעת").

1. מהקטע הנ"ל ניתן ללמוד ש:

- א. היפנים לא היו מוכנים להיכנע במלחמה
- ב. ארצות הברית לא רצתה לפלוש ליפן
- ג. היפנים היו מוכנים להיכנע אך בתנאים מסוימים
- ד. ארצות הברית לא הייתה מעוניינת להכניע את יפן

2. היפנים היו מסכימים להכנע בתנאי ש:

- א. שנשיא ארצות הברית יתפטר
- ב. שהאמריקאים לא יפלוש ליפן
- ג. שישמר מעמדו של הקיסר
- ד. לא היו להם תנאים

3. פרוש המילה "מפלה" (שורה 3):

- א. מקור מים
 ב. נצחון גדול
 ג. הפסד, תבוסה
 ד. משחק גמר

4. מדוע לטענת פרופ שילוני לא היה צורך בפלישה יבשתית גדולה כדי להכניע את יפן?

קטע 4

עיין בנתונים שלפניך המתארים את מצב הנשים בישראל:

שיעור השתתפות הנשים בכוח העבודה – 48%		
שיעור השתתפות הגברים בכוח העבודה – 60.7%		
השכר הממוצע של הנשים השכירות בשנת 2000 הוא – 5.015 ₪		
השכר הממוצע של הגברים השכירים בשנת 2000 הוא – 8.147 ₪		
המקצועות השכיחים הם –		
מורות וגננות	אחיות	הנהלת חשבונות
מזכירות	זבניות	מפעילות ציוד משרדי
פקידות וקבלת קהל	מטפלות	עבודות ניקיון מטבח ומכבסות
פקידות בנקים	קופאיות	מורות ומרצות במוסדות על תיכונים
פוליטיקה		
מספר הנציגות בבתי המחוקקים מהנמוכים בעולם		
אפריקה כ- 10%		
ישראל כ- 13%		
מערב אירופה וארצות הברית כ- 16%		
סקנדינביה כ- 39%		
(מתוך דו"ח: "מצב הנשים בישראל")		

1. מהנתונים הנ"ל ניתן ללמוד ש :

- א. הנשים מרוויחות שכר גבוה
- ב. שיעור השתתפות הנשים בעבודה נמוך מזה של הגברים
- ג. השכר הממוצע של רוב הנשים נמוך מזה של הגברים
- ד. תשובות ב, ו- ג' נכונות

2. מקצוע נפוץ בקרב הנשים הוא :

- א. מנהלת מפעל
- ב. מפעילת ציוד משרדי
- ג. מתכנתת
- ד. אין מקצוע שכיח בולט

3. בישראל מספר הנציגות בבית המחוקקים הוא :

- א. מהגבוהים בעולם
- ב. כמו בכל העולם
- ג. מהנמוכים בעולם
- ד. אין נציגות בבית המחוקקים

4. מה לדעתך ניתן לעשות כדי שמספר חברות הכנסת בארץ, יגדל?

חלק ד' (20 נקודות)

לפניך קטע לא מוכר, קרא אותו והשב על השאלות שאחריו. סמן את תשובותיך בגוף השאלון.

"האם אתה אדם עשיר או עני?"

אדם עשיר לקח יום אחד את בנו לשהות לילה בביתה של משפחה ענייה, במטרה להראות לו כיצד חיים אנשים שאין ביכולתם לבזבז כסף.

בחזרם הביתה, האב שאל את בנו, מה הוא חושב על ההתנסות ומה הפיק מהביקור.

הילד ענה שזו היתה חוויה מאד מאלפת והוא למד שם הרבה: "למדתי שלנו יש כלב ולהם ארבעה, לנו יש בריכת שחיה אבל להם יש את הנחל, לנו יש גג ענק ולהם את השמים עם כל הכוכבים והירח, לנו יש מרפסת עם גן יפה וגדול, אבל להם יש את היער.

האב נשאר פעור פה בשמעו את דברי בנו.

אחר כך הילד הוסיף: תודה אבא שהראית לי כמה עניים אנחנו.

ולך קורא יקר:

כאשר אנו מודדים מה יש לנו בסופו של דבר התוצאה היא תפיסת החיים שלנו.

אם יש לנו אהבה, חברים, בריאות, חוש הומור וחשיבה חיובית – יש לנו הכל בחיים.

קח לך רגע וחשוב:

האם אתה עשיר או עני?"

1. פרוש המילה לשהות (שורה ראשונה):

א. לחיות ולבלות

ב. לחכות, להמתין

ג. להסתכל

ד. לישון

2. האב רצה להראות לבנו איך חיים:

- א. השכנים
- ב. אלה שאין להם כסף לבזבז
- ג. האנשים בטבע
- ד. אלה שיש להם כסף רב

3. הבן הבין ש:

- א. כסף חשוב ביותר
- ב. כסף מביא אושר
- ג. האנשים אצלם שהם היו עניים מאד
- ד. רכוש וכסף אינם הסיבה העיקרית לאשרם של בני אדם

4. כתוב בקצרה: מהו הלקח הנלמד מסיפור זה?

בהצלחה !